

Tips för science café-moderatorer

Vad är ett science café?

Ett science café är ett öppet forum där allmänheten kan möta forskare och diskutera aktuella ämnen i en informell miljö. Det är inte en föreläsning eller en paneldebatt utan en möjlighet för alla – både publiken och de medverkande forskarna – att ställa frågor och uttrycka sina åsikter om ett ämne.

Din roll som moderator

Din huvudsakliga uppgift är att uppmuntra till diskussion och medverka av publiken liksom att inleda och avsluta kvällen.

Förberedelser

- Om du inte är förtrogen med ämnet (och det måste du inte vara), leta reda på några allmänna artiklar för att se vilka frågor som är aktuella.
- Ring och byt några ord med alla de medverkande någon vecka före evenemanget. Ta reda på hur du bäst introducerar dem, försäkra dig om att de förstått science café-konceptet och lär dig samtidigt lite mer om ämnet.
- Kom tidigt och ta emot de medverkande, gå igenom kvällens upplägg och kom överens om en gemensam ansats.

Formen

Det vanligaste formatet består av:

1. Kort introduktion av moderatören

- Förklara för publiken vad ett science café innebär – att det är en informell diskussion där alla är välkomna att uttrycka sina åsikter och ställa frågor.
- Understryk att det inte finns några "dumma" frågor.
- Om ämnet är kontroversiellt, förklara att det inte handlar om en polariserad debatt och att allas åsikter måste respekteras.
- Uppmuntra publiken att köpa förfriskningar – även under pågående samtal.
- Introducera medverkande forskare och ge dem ordet så att de kortfattat kan introducera ämnet (max fem minuter).

2. Korta introduktioner av forskaren/na

Om forskarna talar längre än tänkt, avbryt dem artigt och förklara att de får möjlighet att prata mer om ämnet längre fram under kvällen. Det är viktigt att publiken får komma in i samtalet så tidigt som möjligt.

3. Diskussion

- Så snart forskarna kortfattat har introducerat ämnet, bör du lämna ordet till publiken. Tvekar publiken att ställa första frågan, ha själv en i beredskap som kan få igång diskussionen eller instruera någon i publiken i förväg att ställa första frågan.
- Den konventionella fråga-svar-formen innebär envägskommunikation (från experten till publiken) och engagerar sällan alla närvarande (även om alla ges möjlighet att ställa frågor). Uppmuntra i stället både publiken och forskarna att uttrycka sina åsikter.
- Se till att alla får möjlighet att delta och försök förhindra att en person eller en idé dominerar samtalet.
- Uppmuntra forskarna att ställa frågor till publiken och förhå sig om deras åsikter.
- Om någon ställer en komplicerad fråga, försök att formulera om den så att alla förstår. Eller be forskaren att översätta frågan till enklare språk. Om frågan är mycket specialiserad eller kommer att ta

lång tid att besvara, föreslå att forskaren talar direkt med frågeställaren efteråt hellre än riskera att förlora publikens intresse.

- Man behöver inte alltid låta publiken ställa frågor i den ordning de räcker upp handen. När en intressant aspekt kommer upp, håll kvar vid den genom att fråga publiken om de har fler tankar kring just den.
- När caféet börjar kan du be deltagarna att presentera sig för de andra vid samma bord.

4. Avslutning

Försök att se till att caféet slutar på utsatt tid. Säg till när det är dags för de sista frågorna. Om diskussionen avtar dessförinnan, avsluta caféet lite tidigare än tänkt. Det är bättre att sluta tidigt med en publik som vill ha mer, än att rastlösa deltagare börjar avvika innan det är slut.

Din avslutning kan innehålla:

- Tack till de medverkande forskarna, arrangörerna och publiken.
- En uppmaning att stanna kvar och fortsätta diskussionen runt borden och prata mer informellt med forskarna.
- Information om kommande science cafés och om var man kan få utförligare information om dem.